

overlade Læreruddannelsen til det private Initiativ. Der er Tale om at nedlægge alle Statsseminarier, og saa vidt jeg ved, var der ogsaa stillet Forslag derom. Det skete imidlertid ikke, og det var vel ogsaa godt, at det ikke skete.

I Anledning af en Udtalelse fra det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen vil jeg sige, at vi fra vor Side ønsker ikke, at Læreruddannelsen skal være et Statsprivilegium, vi ønsker, at der ved Siden af Statsseminarier skal være private Seminarier, fordi vi mener, at man fra den Side snarere kan vente Initiativ, man kan snarere vente, at de nye Bevægelser paa Skoleomraadet kommer frem fra den Side fremfor paa Statsseminarierne. Jeg kan tilføje, at vi fra vor Side ønsker ikke, at Tilskuddene til de private Seminarier, som det er foreslaaet i Lovforslaget, skal ydes paa Finansloven, men at der skal gives en særlig Lov derom. Ved Loven af 1857 gennemføres den 3-aarige Uddannelse ved Statens Seminarier. Denne 3-aarige Uddannelse har vi endnu, men hvis man ser de Fag, man havde paa Statsseminarierne i 1857, og dem, vi har nu, og ser paa Omfanget af disse Fag, vil man let se, at der er føjet en Mængde til siden da, baade nye Fag og en Mængde Stof indenfor de enkelte Fag. Derfor klager man da ogsaa stadig fra Seminarernes Side over, at Eleverne er overbebyrdede, at Tiden gaar med Lektiehøring, med Repetering, med Oprykningsprøver og med Eksaminer; alene til Oprykningsprøver og Eksaminer medgaar 2—3 Maaneder af hvert Læseaar. Jeg er tilbøjelig til at mene, at Oprykningsprøverne paa Seminarierne godt kunde indskrænkes en hel Del, og at det kunde overlades til Lærerraadene at afgøre Oprykningerne uden disse vidtløftige Prøver. Man klager over, at der er for lidt Tid til Fordybelse og Tilegnelse, Kundskabsstoffet bliver overvældende, Hukommelsesarbejdet bliver det vigtigste, derimod bliver der ikke Tid til det, som gaar ud paa at modne de unge Lærere og udvikle dem personligt, og derfor foreslaas det her, saaledes som det ogsaa er foreslaaet af den store Skolekommission, at Uddannelsestiden udvides fra 3 til 4 Aar. Nu vil jeg straks sige, at der om dette Forslag indenfor mit Parti er meget delte Meninger. Jeg for min Del er i Skolekommissionen gaaet med til en Udvidelse, men under den Forudsætning, at Optagelsesprøven ikke skulde gøres sværere, end den er for Øjeblikket. Man kan selvfølgelig ogsaa blive staaende

ved de tre Aar og saa forøge Optagelsesprøven noget, men det er min personlige Mening, at man egentlig ikke gavner de unge Mennesker stort ved det. Men, som sagt, naar jeg anbefaler de fire Aar, er det ikke paa mit Partis Vegne, for der er der forskellige Meninger om det Spørgsmaal. Det er min personlige Mening, at det er den forstandigste Maade at faa løst det Spørgsmaal paa, at faa mere Tid. Man har jo tidligere forsøgt at gaa en anden Vej. I Samlingen 1908—09 forelagde daværende Kultusminister Enevold Sørensen et Folketinget et Forslag, hvorefter der skulde nedsættes en Eksamenkommission, som skulde møde forskellige Steder i Landet, og saa skulde alle de unge, der søgte Optagelse paa et Seminarium, møde for denne Kommission og bestaa en Eksamen, og naar de havde bestaaet den, kunde de søge hen til Seminarierne. Dette Forslag gik ikke igennem, og jeg vilde ogsaa anse det for uheldigt paa den Maade fuldstændig at udelukke Seminarierne fra Deltagelse i Prøven.

Jeg ser, at den højtærede Minister i dette Forslag foreslaar, at vi vedblivende skal have Censorer ved Optagelsesprøven, og det kan jeg for saa vidt ogsaa for min Del tiltræde. Efter Lønningsloven af 1908 var der nemlig stor Tilgang til Lærergerningen — i Krigsaarene var Tilgangen ikke saa stor, men der er noget, der tyder paa, at vi nu igen staar for en stor Tilgang —, og saa skød der Seminarier op rundt omkring i Landet. De unge Mennesker vandrede saa fra det ene Seminarium til det andet; blev de afvist eet Sted, vandrede de til det næste, og det blev de ved med saa længe, at til sidst blev alle reddet, de kom til sidst med alle. Da Seminarierne havde økonomisk Interesse af at faa deres Klasser fulde, er jeg tilbøjelig til at tro, at der nok slap nogle ind, som ikke burde være optaget. Det var Grunden til, at man i 1913 gik til denne Censurkommission, som er bibeholdt.

Men selv om altsaa Uddannelsestiden bliver udvidet med et Aar, skal vi jo vogte os for at lægge Forholdene saaledes til Rette, at vi kommer til at staa og trampe i det samme som hidtil, at det bliver den samme Trædemølle, det samme Lektietæperi. Seminarierne bør ikke bebyrdes med saa mange nye Fag, at det faktisk bliver det samme Slid som hidtil. Den højtærede Minister har foreslaaet en Del nye Fag, som for Resten ogsaa til Dels var foreslaaet fra Skolekommissionens Side: Samfundslære, Nationaløkonomi, Geo-